

Rik Reinking

Ο Rik Reinking είναι ο νεότερος Γερμανός Συλλέκτης, αφού απέκτησε το πρώτο έργο τέχνης στην ηλικία των 16 ετών και επιλέχθηκε από το περιοδικό Αγγλικό Περιοδικό Τέχνης «Apollo» το 2014 ως συλλέκτης στο «40 κάτω από 40». Ζει και εργάζεται στο Αμβούργο, όπου στεγάζεται και η συλλογή του και πιστεύει ότι «Η καρδιά της σύγχρονης τέχνης είναι μέσα σου». Πάνω από όλα, το μεγαλύτερο ταλέντο του, που εκπλήσσει ακόμη και ο συνεργάτης του, Martin Bouchon, είναι ότι είναι ένας από τους πρώτους που εκτιμά την αξία ενός καλλιτέχνη. Πριν από λίγα χρόνια με βάση την προσωπική μου εμπειρία, είχα κάνει την διαπίστωση ότι

ο μεγάλος συλλέκτης είναι ισοδύναμος με τον σπουδαίο καλλιτέχνη, δεδομένου ότι έχει το μεγαλείο της ψυχής και την ευρύτητα του νου, να καταλάβει τον καλλιτέχνη και το έργο του. Αν και μπορεί να φαίνεται απίστευτο, πέρα από τον επενδυτικό χαρακτήρα, η συλλογή έργων τέχνης είναι ένα είδος ερωτικής σχέσης που συνεπάγεται την επιτακτική ανάγκη και το πάθος της απόκτησης. Στην περίπτωση του Rik Reinking, αυτό δεν είναι μόνο αληθές, αλλά και το πάθος του να υποστηρίξει τους νέους καλλιτέχνες και να επενδύσει στο όνειρο, που στην συγκεκριμένη περίπτωση ονομάζεται WAI είναι τεράστιο... Όνειρο που είχαμε την τύχη να μοιραστούμε πρώτοι, πέρσι τον Φεβρουάριο, αφού μόλις είχε παραλάβει τα κλειδιά ενός ιστορικού συμπλέγματος κτιρίων που στέγαζαν σχολεία, σε μία εξοχή 20' έξω από το Αμβούργο.

Των Έφης Μιχάλαρου & Δημήτρη Λεμπέση
Φωτό: Αρχείο Sammlung Reinking

Κύριε Reinking, όπως γνωρίζουμε, αγοράσατε το πρώτο έργο τέχνης σε ηλικία δεκαέξι ετών, ποιο ήταν το έργο εκείνο που σας δημιούργησε την επιθυμία να γίνετε Συλλέκτης;

Ποτέ δεν είχα τον πόθο ούτε είχα ευχηθεί να γίνω συλλέκτης. Απλά προέκυψε, εξ' αιτίας δύο παραγόντων, του ενδιαφέροντος και του χρόνου. Καθένας είναι μοναδικός, αλλά ο συνδυασμός τους δημιουργεί μία συλλογή. Εκείνο τον καιρό ήμουν δεκαέξι ετών και το πρώτο έργο τέχνης που αγόρασα ήταν του, ακόμη και σήμερα καταπληκτικού, Horst Janssen.

Σήμερα που η συλλογής σας αριθμεί περίπου στα 200 έργα τέχνης, Πόσο συχνά αγοράζετε;

Φοβάμαι ότι οι πληροφορίες σας είναι παλιές. Καθώς ξοδεύω σχεδόν όλο μου τον χρόνο και την ενέργεια για τις τέχνες. Η συλλογή μου μεγαλώνει συνεχώς, μα ποτέ δεν καταμετρώ τα έργα ή τους καλλιτέχνες πίσω από αυτά τα έργα, συλλέγω.

Υπάρχει κάποιο έργο που θέλατε να αποκτήσετε, μα το αγόρασε κάποιος άλλος, και εξακολουθείτε να θέλετε ακόμη σαν μέρος της συλλογής σας;

Συνεχώς! Βέβαια! Ας σταματήσουμε να αστειεύομαστε. Έχετε απόλυτο δίκιο όταν λέτε ότι υπάρχουν έργα που θα ήθελα να τα έχω στην συλλογή μου κι τα έχω χάσει. Και υπάρχουν διαφορετικοί λόγοι: το Χρήμα, ξανά ο Χρόνος και η Δύναμη, για να απαριθμήσω μερικούς. Αλλά δεν είμαι παιδί πιά, ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΖΟΜΑΙ ΝΑ ΚΑΤΕΧΩ τα πάντα! Εύχομαι να είμαι ευτυχισμένος! Εύχομαι να είμαι υγιής! Εύχομαι το ίδιο στον ίδιο βαθμό για την οικογένειά μου και για τους αγαπημένους μου φίλους! Χαίρομαι επίσης να βλέπω ένα έργο τέχνης που θα ταίριαζε στην συλλογή μου στα χέρια ενός άλλου συλλέκτη. Όσο καιρό το φροντίζει!

Τον Αύγουστο του 2014 το Βρετανικό Apollo Magazine, σας επέλεξε σαν συλλέκτη στην λίστα “40 under 40”, που είναι μια επιλογή από τους πιο ταλαντούχους και εμπνευσμένους νέους που προωθούν τον κόσμο της τέχνης σήμερα. Εκτός από αναγνώριση, σημαίνει και ευθύνη για εσάς;

Φυσικά έχω απολαύσει την επιλογή μου, αλλά δεν σημαίνει τίποτα για μένα.

Το 2007 εσείς και οι Dr. Martin Bouchon, Kilian Bumiller, Dr. Ronald Moeder και Stefanie Laves de Gerbaldo, ιδρύσατε την Artfonds 21 AG. Από ποια ανάγκη προέκυψε; Ποια είναι η βασική της αρχή; Και με ποιον τρόπο μπορεί κανείς να γίνει επενδυτής;

Είναι πολύ εύκολο, επειδή λειτουργεί όπως περίπου σαν ένας σύλλογος προώθησης της τέχνης, αλλά με χρηματική επιβράβευση. Οποιοσδήποτε μπορεί να αγοράσει μερίδιο, αλλά πρέπει να επενδύσει 2.500 € το λιγότερο (είναι ένα ποσό που κάποιος μπορεί εύκολα να γινα να αγοράσει μία εκτύπωση ενός καλλιτέχνη) και δεν μπορείς να επενδύσεις περισσότερα από 25.000 €. Με αυτά τα χρήματα η Artfonds, αγοράζει έργα από νέους καλλιτέχνες ή τους πληρώνει έναν κατάλογο ή ένα project και αποκτά ένα έργο τους για αυτό. Η Artfonds μπορεί να το κρατήσει ή να το πουλήσει την κατάλληλη στιγμή. Ο καλλιτέχνης ή ο γκαλερίστας του ή ο ντίλερ του γίνονται συνέταιροι της Artfonds. Αυτός είναι ο λόγος που πολλοί καλλιτέχνες προσφέρουν ειδικές εκδόσεις με ειδική τιμή, αποκλειστικά για τους μεριδιούχους. Τα χρήματα που συγκεντρώνονται από αυτές τις πωλήσεις χωρίζονται 50/50. Τα μισά τα παίρνει ο καλλιτέχνης και τα άλλα μισά μένουν στην εταιρία για να πληρώσει φόρους και άλλα έξοδα, με αυτόν τον τρόπο ο καλλιτέχνης ο καλλιτέχνης έχει ένα άλλο πλεονέκτημα. Το λειτουργικά έξοδα της Artfonds καταβάλλοντα και ταυτόχρονα οι μέτοχοι μπορούν να ξεκινήσουν και να αποκτήσουν μια μικρή συλλογή με ειδικές συνθήκες.

Στο επίκεντρο της συλλογής σας είναι ο άνθρωπος, ποιος είναι ο ρόλος του θεατή για εσάς; Έχει παράλληλα εκπαιδευτικό ρόλο η συλλογή σας;

ΡΠρόκειται για την παρουσία και την απουσία του ανθρώπινου σώματος και της ενέργειας και για το τι τα ενώνει, είναι κάτι βαθιά ανθρώπινο. Με ενδιαφέρει περισσότερο να βλέπω μια συλλογή με αυτόν τον τρόπο. Αυτό μου επιτρέπει να συνδυάζω για παράδειγμα Fluxus, Minimal Art και έργα όλων των ηλικιών από όλα τα μέρη του κόσμου. Δεν βλέπω την τέχνη μέσα από την στενή οπτική του ιστορικού τέχνης, βεβαίως και χρειάζεται να διαβάζεις και να ξέρεις για το κάθε καλλιτέχνη και το πλαίσιο του. Αλλά υπάρχουν μεγαλύτερα ερωτήματα, όπως: με ποιον δούλευε ή συνεργαζόταν. Προτιμώ να παρουσιάζω θέματα όπως ο φόβος ή ο πόνος στην τέχνη και θέλω να δω πώς επηρεάζει τον θεατή σήμερα. Πιστεύω βαθύτατα ότι η τέχνη χρειάζεται τον θεατή να υπάρχει, όπως και οι ανθρώπινες ανάγκες να αντικατοπτρίζονται από καιρό εις καιρό, στην περίπτωσή μου μέσω της τέχνης.

Είστε ιστορικός τέχνης και επιμελητής, επίσης στο Αμβούργο έχετε το Reinkingprojekte, όπου διοργανώνετε εκθέσεις καθώς επίσης παρουσιάζετε έργα της συλλογής σας. Γιατί δεν αποφασίσατε να δημιουργήσετε έναν παρόμοιο χώρο και στο Βερολίνο, που τα τελευταία χρόνια

έχει βρεθεί στην καρδιά της σύγχρονης τέχνης;

Το Βερολίνο είναι γεμάτο από ελπίδα, αλλά ταυτόχρονα γεμάτο από απογοήτευση. ΠΟΙΟΣ λέει ότι το Βερολίνο είναι η καρδιά της σύγχρονης τέχνης; Η καρδιά της σύγχρονης τέχνης βρίσκεται μέσα μας!

Υπάρχουν δύο ομάδες συλλεκτών: αυτοί που πωλούν έργα της συλλογής τους για να χρηματοδοτήσουν την αγορά καινούργιων, και άλλοι όπως ο Έλληνας συλλέκτης Δάκης Ιωάννου, οι οποίοι σχεδόν ποτέ δεν πωλούν έργο τέχνης. Εσείς σε ποια κατηγορία ανήκετε και τι σημαίνει για εσάς το έργο τέχνης;

Για μένα υπάρχουν δύο είδη συλλεκτών: αυτοί που χρειάζονται την τέχνη σαν όχημα και βάθρο για την προσωπική τους προβολή και άλλοι που βλέπουν τον εαυτό τους σαν μία πλατφόρμα όπου η τέχνη και οι καλλιτέχνες μπορούν να συναντηθούν και να αναπτυχθούν μέσα σε αυτό το πλαίσιο και τον διάλογο. Αλλά ας γυρίσουμε στην ερώτησή σας, σαν ιδιώτης συλλέκτης, συλλέγω δεν πουλάω. Αλλά δεν γνωρίζω –όπως όλοι μας- τι θα συμβεί στο μέλλον. Αν ξαφνικά συμβεί, σε εμένα; Σε εμάς;

Γνωρίζουμε ότι υποστηρίζετε τους νέους καλλιτέχνες. Θα επενδύατε σε ένα μόνο καλλιτέχνη ή σε μία γενιά καλλιτεχνών ή θεωρείτε ότι αυτό είναι περιοριστικό;

Έχω επενδύσει σε μεμονωμένους καλλιτέχνες και επενδύω σε μια γενιά καλλιτεχνών, όλο μου το χρόνο και την ενέργεια! Και από καιρό σε καιρό αγοράζω έργα από αυτούς τους καλλιτέχνες, για να εμπλουτίσω τη συλλογή μου και να τους βοηθήσω λίγο να συνεχίσουν.

Όπως γνωρίζουμε όταν αποφασίσετε να επενδύσετε σε ένα καλλιτέχνη ή σε μία ομάδα καλλιτεχνών, όπως οι “Urban Artists”, αυτοί θα έχουν ανοδική πορεία. Είστε το κλειδί της επιτυχίας του Artfonds 21. Όπως έχει πει και ο κ. Bouchon “Ο Ρικ είναι φανταστικός! Όταν όλοι Τρέχουν από την μία πλευρά, τρέχει από την άλλη”. Τι καθοδηγεί τις επιλογές σας; Εμπειρία, γνώση, ένστικτο ή ένας συνδυασμός όλων αυτών;

Συγγνώμη αλλά δεν καταλαβαίνω την ερώτησή σας, αλλά περνώ την ζωή μου 100% στην τέχνη. Έχω την ματιά και πιστεύω σε ένα καλό συνδυασμό στομαχιού και εγκέφαλου... Εννοώ έχω συναίσθημα και κριτική ματιά, μετά από τόσα χρόνια που εργάζομαι σε αυτόν τον τομέα, υπάρχει ένα είδος πλέγματος που δημιουργήθηκε από μόνο του, αυτό με βοηθά και με τις πληροφορίες. Το υπόλοιπο είναι διάβασμα, διάβασμα, διάβασμα και να βλέπω, να βλέπω, να βλέπω...

Η οικονομική κρίση που βιώνουμε, πιστεύετε ότι έχει επηρεάσει αρνητικά την καλλιτεχνική παραγωγή ή ότι είναι ευκαιρία για καλύτερα έργα τέχνης;

Πιστεύω ότι αυτό είναι πολύ μεγάλο πρόβλημα. Για να προσανατολιστώ σε αυτό, κάνω διάκριση μεταξύ καλλιτέχνη και παραγωγού τέχνης. Η αίσθησή μου είναι –επιτρέψτε μου να το πω– ότι υπάρχουν όλο και περισσότεροι που είναι παραγωγοί τέχνης και λιγότεροι καλλιτέχνες. Πρέπει να το αντιμετωπίσουμε. Το να είσαι καλλιτέχνης είναι να είσαι καλλιτέχνης και να μην γίνεις καλλιτέχνης (μέσα από την εκπαίδευση ή τα χρήματα).

Σήμερα στην αγορά τέχνης βλέπουμε όλο και περισσότερη ζωγραφική. Πιστεύετε ότι αυτό είναι αποτέλεσμα της κρίσης; Είναι ευκολότερο να πουληθούν σήμερα πίνακες και σχέδια, που είναι σταθερές αξίες;

Βλέπω τέχνη με όλα τα μέσα και τις τεχνικές. Έχετε δίκιο όταν λέτε ότι είναι ευκολότερο να πουληθούν τα έργα ζωγραφικής και τα σχέδια. Φυσικά είναι! Αλλά οφείλεται το γεγονός ότι είναι ευκολότερο να ζεις μαζί τους, και ακόμη οι περισσότεροι από τους συλλέκτες είναι ιδιώτες κι αγοράζουν για την χαρά τους και τους χώρους τους, αυτό δεν είναι ένα νέο φαινόμενο. Γιατί οι περισσότεροι καλλιτέχνες ζωγραφίζουν; Ίσως γιατί για έναν ευαίσθητο και εύθραυστο καλλιτέχνη το να ζωγραφίζει σημαίνει την απόδραση από την πραγματικότητα.

Αρχές Φεβρουαρίου 2018, είμαστε οι πρώτοι- καλεσμένοι σας, που επισκέφθηκαν αυτό τον συγκλονιστικό χώρο 2.500 τ.μ. σε μία μικρή εξοχή 20 λεπτά έξω από το κέντρο του Αμβούργου και πραγματικά βρεθήκαμε μπροστά σε μία απίστευτη έκπληξη. Μέσα σε ένα μοναδικής ομορφιάς Πάρκο, αντικρύσαμε μία σειρά από καταπληκτικά κτίρια του 1930. Εκεί θα εγκαινιαστεί σύντομα το WAI (Wood Art Institute). Μιλήστε μας λίγο την ιστορία του κτιρίου. Πότε το πρωτο-αντικρύσατε και πως σας δημιουργήθηκε η επιθυμία να το διεκδικήσετε;

Ανακάλυψα αυτόν το χώρο που ανήκε στο Ομοσπονδιακό Κρατίδιο Schleswig-Holstein το 2015, όταν ένας φίλος μου είπε πως σχεδιάζουν να πουλήσουν αυτό το πολύ μοναδικό μέρος. Για εμένα ήταν σαφές τι έπρεπε να κάνω για να τον επαναφέρω στην ζωή, και το πιο σημαντικό στον πολιτισμό... Το Πάρκο είχε σχεδιαστεί στο τέλος του 19^{ου} αιώνα με το κλασικό στυλ των Αγγλικών Πάρκων. Είχε σχεδιαστεί σαν ένας βοτανικός κήπος, με διαφορετικά είδη δέντρων που προέρχονταν από όλο τον κόσμο. Ο Βέλγος ιδρυτής του ήταν ένας είδος δεντροσυλλέκτη.

Τώρα αρχίζουμε να προσθέτουμε μία συλλογή έργων τέχνης σε αυτό το υπέροχο κομμάτι του κόσμου μας.

Τι είναι το WAI (Wood Art Institute) ποιες οι δραστηριότητες και ποιοι οι στόχοι του;

Απλά θέλουμε να δημιουργήσουμε ένα χώρο δημιουργικότητας, Καλλιτέχνες, Μουσικοί, Ηθοποιοί και Συγγραφείς, είναι ευπρόσδεκτοι να συναντήσουν ο ένας τον άλλο και να δημιουργήσουν το μέλλον. Έχουμε τα πρώτα αιτήματα από πανεπιστήμια από διαφορετικά μέρη του κόσμου να συνεργαστούν και αυτό είναι το επίκεντρό μας, ένας διάλογος μεταξύ διαφορετικών γενεών και πολιτιστικών υπόβαθρων σε μια ποικιλία εκφράσεων...

Τα κτίρια μέσα στο Πάρκο εκτός από το WAI και τις δραστηριότητές του, μπορούν ταυτόχρονα να σας προσφέρουν και πόρους μέσα από ένα Ξενοδοχείο που μπορεί να διαμορφωθεί, ώστε να αποφέρει τα χρήματα που χρειάζεται να συντηρηθεί ο χώρος. Είναι στα άμεσα σχέδιά σας;

Το WAI θα έχει επίσης, καφέ, εστιατόριο, και έναν χώρο για φιλοξενία. Έτσι οι επισκέπτες θα μπορούν να παραμείνουν καθ' όλη την διάρκεια της ημέρας και της νύχτας αν το επιθυμούν.

Σε μία εποχή κρίσης, με τους τοπικούς παράγοντες όπως μας διηγηθήκατε να μην καταλαβαίνουν πολλά από σύγχρονη τέχνη και με πολλά εμπόδια πρακτικά που αντιμετωπίσατε και ξεπεράσατε, μία τόσο μεγάλη επένδυση, θεωρείται ότι είναι ρίσκο, πρόκληση ή όνειρο ζωής;

Ρίσκο, πρόκληση και όνειρο ζωής.... Πιστεύω ακράδαντα ότι ο πολιτισμός είναι ο τρόπος –Ο μοναδικός τρόπος- για να αγωνιστούμε αυτή την στιγμή... Μιλάμε για την ιδέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης... και τι έχουμε κάνει; Απλά ανοίξαμε τα σύνορα στο εμπόριο και κάναμε μερικές συμφωνίες για να χρησιμοποιούμε τα ίδια εργαλεία... ακόμη δεν υπάρχει ένα Μουσείο να εργάζεται στην ιδέα της Ευρώπης, να εργάζεται σε ερωτήματα όπως παραδείγματος χάριν πως είναι η τυπική Γερμανική ή Γαλλική ζωγραφική... Μου αρέσει να επικεντρώνομαι στο μέλλον, και θέλω να δημιουργήσω έναν χώρο όπου θα μπορούν οι καλλιτέχνες να συναντηθούν και να δημιουργήσουν.

Είναι ένας μαγικός χώρος για εργασία και εκπαίδευση έχετε ξεκινήσει συνεργασίες και με άλλους φορείς που θα μπορούσαν να καλύψουν τα

έξοδα της διαμονής και της δημιουργίας έργων τέχνης καλλιτεχνών ή τα εκπαιδευτικά προγράμματα;

Ξεκινάμε να επεξεργαζόμαστε συνεργασίες... επίσης είμαστε ανοικτοί και σε ιδέες από την Ελλάδα.

Ποια είναι η στάση της Πολιτείας και του κράτους, απέναντι σε αυτό το θέμα; Σε μία δύσκολη εποχή που ένας ιδιώτης δημιουργεί τόσες θέσεις εργασίας, είναι αρωγός, συμμετέτοχος ή απλά θεατής;

Έως τώρα δεν είμαστε επίσημος φορέας, έτσι δεν υπάρχει βοήθεια καν δεν διαφαίνεται. Θα δούμε στο μέλλον.

Πρώτη Δημοσίευση 29/1/2017, www.dreamideamachine.com

© Συνέντευξης Έφη Μιχάλαρου & Δημήτρης Λεμπέσης